

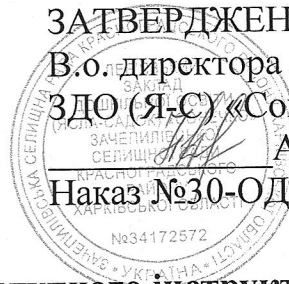
ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. директора Леб'язького

ЗДО (Я-С) «Сонечко»

Анастасія ГАРКУШЕНКО

Наказ №30-ОД від «08» липня 2024 р.

Програма вступного інструктажу з питань охорони праці

Леб'язького закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко»

1. Загальні відомості про заклад.

Леб'язький заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко» розташований в будинку, що знаходиться за адресою: Харківська область, Красноградський район, с.Леб'яже, вул. Центральна 258 і являє собою одноповерхову споруду, яка обладнана відповідними інженерними мережами та технічним устаткуванням для забезпечення належних санітарно-побутових умов для здобувачів освіти та працівників. Загальна площа закладу освіти складає 305.7 м². Площа під будівлями 242.9 м². В закладі дошкільної освіти є кабінет обслуговуючої праці та інші адміністративно-господарські і підсобні приміщення. У закладі функціонує 2 групи. Із них: 1- різновікова група до 4-х років, 1 – різновікова група від 4 до 6(7) років.

2. Загальні правила поведінки працівників на території закладу, у навчальних та допоміжних приміщеннях.

При прийнятті на роботу, кожен працівник проходить вступний та первинний інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки, які реєструються у відповідних журналах, та засвідчуються власноручними підписами працівника та особи яка проводить інструктаж.

Всі працівники закладу перед прийомом на роботу повинні пройти медичний огляд. Відмова від проходження медогляду є порушенням трудової дисципліни, такі працівники не допускаються до роботи.

Відповідно до Правил внутрішнього трудового розпорядку для працівників Леб'язького закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко» кожен працівник зобов'язаний:

- берегти державну власність;
- повністю виконувати вимоги охорони праці, пожежної безпеки, передбачені відповідними правилами, інструкціями, наказами, розпорядженнями;
- тримати в порядку і чистоті своє робоче місце, не порушувати санітарні правила у службових та загальних приміщеннях;
- утримуватись від дій, які заважають іншим працівникам виконувати свої обов'язки;
- додержуватись дисципліни праці і виконувати правила внутрішнього розпорядку.

Керівництво закладу освіти зобов'язано створити в кожному структурному підрозділі і на робочому місці безпечні умови праці, а також забезпечити додержання прав працівників, гарантованих законодавством про охорону праці.

Працівник зобов'язаний:

- знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці;
- додержуватись зобов'язань щодо охорони праці, передбачених правилами внутрішнього трудового розпорядку установи;
- співпрацювати з адміністрацією у справі організації безпечних і нешкідливих умов праці, особисто вживати посильних заходів щодо усунення будь-якої ситуації, яка створює загрозу його здоров'ю чи життю або здоров'ю людей, які його оточують, повідомляти про небезпеку безпосереднього керівника іншу або іншу посадову особу;
- утримуватись від дій, які заважають іншим працівникам виконувати свої обов'язки;
- виховувати у дітей бережливе ставлення до майна закладу.

Працівник має право відмовитися від дорученої роботи, якщо створилася виробнича ситуація, небезпечна для його життя чи здоров'я або для людей, які його оточують.

За порушення законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, створення перешкод для діяльності посадових осіб, органів державного нагляду,

працівники притягуються до адміністративної та дисциплінарної відповідальності. За порушення трудової дисципліни і Правил внутрішнього трудового розпорядку адміністрацією застосовуються наступні види адміністративного впливу: догана, звільнення з роботи. Дисциплінарне стягнення застосовується після проведення службового розслідування. Вид адміністративного впливу оголошується в наказі і доводиться до працівника підпис.

Адміністрація закладу має право замість застосування дисциплінарного покарання передати питання по факту порушення трудової дисципліни на розгляд трудового колективу закладу.

Основні положення Закону України «Про охорону праці».

Згідно з законодавством України про працю в усіх установах системи Міністерства освіти України повинні бути створені здорові і безпечні умови навчання і праці.

Відповідальність за загальний стан охорони праці в установах системи Міністерства освіти України покладається на їх керівників, які проводять роботу відповідно до діючого законодавства про працю, вказівок органів освіти щодо охорони праці, техніки безпеки, передбаченим положенням про організацію охорони праці.

Керівник установи звітує з питань охорони праці перед органом освіти та трудовим колективом.

Обов'язки вихователів та інших працівників закладу дошкільної освіти по дотриманню вимог охорони праці і діючого трудового законодавства визначаються керівником установи з урахуванням правил та інструкцій.

Вихователі:

- несуть відповідальність за дотримання санітарно-гігієнічного режиму та безпечних умов під час навчально-виховного процесу;
- забезпечують нагляд за безпечним станом та експлуатацією обладнання, приладів, інструментів і санітарним станом приміщень;

- ставлять до відома керівництво ЗДО про нещасний випадок, що пов'язаний з проведенням занять і виховною роботою.

Трудовий договір, робочий час, та час відпочинку

Трудовий договір - це договір між роботодавцем та працівником про умови праці та її оплати. При укладенні трудового договору працівник має бути проінформований під розписку про умови праці в установі, наявність на робочому місці, де він буде працювати, небезпечних і нешкідливих виробничих факторів.

Працівник має право: відмовитися від дорученої роботи, якщо створилася виробнича ситуація, небезпечна для його життя чи здоров'я або для людей, які його оточують і навколишнього середовища; розірвати трудовий договір за власним бажанням, якщо власник не виконує законодавство про охорону праці. Власник зобов'язаний створити в кожному структурному підрозділі і на робочому місці умови праці відповідно до вимог нормативних актів, а також забезпечити додержання прав працівників, гарантованих законодавством про охорону праці.

Працівник зобов'язаний:

- знати, виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці, правила поведінки з устаткуванням та іншими засобами виробництва;
- додержувати зобов'язань щодо охорони праці;
- проходити у встановленому порядку періодичні медичні огляди;
- співпрацювати з керівником у справі організації безпечних і нешкідливих умов праці.

Усі працівники підлягають обов'язковому соціальному страхуванню від нещасних випадків і професійних захворювань.

3. Основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори. Методи та засоби запобігання нещасним випадкам, засоби індивідуального та колективного захисту.

Електробезпека

Одним з основних небезпечних факторів є електробезпека, що може призвести до отримання електротравм і навіть загибелі. Тому додержання правил електробезпеки – головна умова захисту від шкідливого і небезпечного впливу електричного струму, електричної дуги, електромагнітного поля і статичної електрики.

Небезпечними факторами є відкриті електричні розетки, переносні електричні подовжувачі з відкритими електричними розетками, оргтехнічне обладнання з електричними приводами (електричні друкарські машинки, комп'ютери, ксерокопіювальна техніка), побутові електрообігрівачі, електроплити, електрочайники, електрокип'ятильники.

У всіх приміщеннях біля електророзеток повинні бути зроблені трафаретні надписи, що вказують на величину напруги.

Основні правила електробезпеки:

- електромережа та електроапаратура, які використовуються, повинні відповідати вимогам діючих правил експлуатації електроприладів;
- усі несправності у електромережі чи електроапаратурі, що можуть викликати іскру, коротке замикання, нагрівання кабелів та проводів понад допустимих норм, повинні негайно усуватися.

Не можна вмикати та вимикати з електромережі електроприлади мокрими руками. Перед користуванням електроприладами необхідно візуально перевірити цілісність електропроводів (кабелів), електровилок.

Електроприладами з пошкодженими електропроводами (кабелями) або електровилками користуватися забороняється.

Комп'ютери повинні бути обладнані захисними екранами і вмикатися в розетки з клемою заземлення.

У всіх приміщеннях (незалежно від їх призначення), які після закінчення робіт закриваються та не контролюються, електроприлади (окрім холодильників) повинні вимикатися.

Працівники закладу дошкільної освіти повинні знати про місце знаходження рубильника для вимкнення електричної мережі.

Треба пам'ятати, що електропроводку, що загорілася, не можна гасити водою. Для гасіння пожежі в електроустановках застосовують вуглекислотні вогнегасники, сухий пісок, азбестову чи грубошерсту тканину.

Про всі небезпеки, несправності помічені під час роботи, працівник повинен доповісти адміністрації закладу дошкільної освіти.

У приміщеннях закладу дошкільної освіти №2 заборонено:

- улаштовувати тимчасові електромережі, застосовувати саморобні некалібровані плавкі вставки в запобіжниках та саморобні подовжувачі;
- прокладати електричні проводи безпосередньо по горючій основі, експлуатувати світильники зі знятими розсіювачами;
- експлуатувати кабелі і проводи з пошкодженою або такою, що в процесі експлуатації втратила захисні властивості, ізоляцією;
- застосовувати для опалення приміщення нестандартне електронагрівальне обладнання або лампи розжарювання;
- використовувати вимикачі та штепсельні розетки для розвішування на них одягу або інших предметів, обгортати електролампи й світильники папером, заклеювати ділянки з електропроводкою горючими матеріалами;
- користуватися електричними чайниками, мікрохвильовими печами, прасками та іншими приладами (окрім спеціально відведених та обладнаних місць), залишати без нагляду ввімкнені в електромережу кондиціонери, комп'ютери, інше електроустаткування тощо, порушувати правила експлуатації електроприладів;
- користуватися електроприладами з пошкодженими електропроводами (кабелями) або електровилками;

- самовільно проводити ремонтні роботи на інженерному обладнанні, електрообладнанні тощо. Виконуйте тільки ту роботу, яка вам доручена адміністрацією закладу.

Терміново припиніть роботу, знеструмте електрообладнання якщо при дотику до корпусу відчувається дія електричного струму. Негайно повідомте про це адміністрацію закладу.

В екстремальних ситуаціях (стихійне лихо, пожежа та інше), при сигналі «Повітряна тривога» та при сигналах системи оповіщення для проведення евакуації, відключивши з електромережі електроприлади, працівникам необхідно залишити приміщення й евакуюватися відповідно до планів-схем.

Пожежна безпека

Головною небезпекою впливу відкритого вогню, іскор і теплового потоку при виникненні вогнищ горіння є можливість отримання опіків різного ступеня тяжкості. Крім того, підвищення температури тіла загрожує тепловим ударом, який може призвести до тяжких наслідків аж до зупинки серця.

Підвищена в результаті горіння температура навколишнього середовища загрожує людині опіками не тільки шкірних покривів, але і очей, верхніх дихальних шляхів. Температурний бар'єр людини становить 45° С. Перевищення його в 3-4 рази може привести до миттєвих уражень органів дихання.

Газоподібні продукти горіння складаються з диму і безбарвних газів. Їх небезпека полягає в зниженні видимості в приміщенні і можливості отруєння. При пожежах у внутрішніх приміщеннях будівель і споруд підвищується концентрація таких отруйних речовин, як оксид вуглецю, фосген, різних альдегідів і ін.

Одним з найбільш небезпечних є чадний газ. Він невидимий і не має характерного запаху, який дозволив би людині визначити його небезпечну концентрацію, і разом з тим вкрай отруйний. Його отруйна дія пов'язана зі здатністю вступати в реакцію з гемоглобіном людської крові. Характерною симптоматикою отруєння цим газом є сильний головний біль, утруднене

дихання, запаморочення і втрата орієнтації в просторі, нудота і сильна блювота, підвищення тиску і температури тіла, втрата свідомості і сильні судоми.

Додатковим фактором, що збільшує дію отруєння, високої температури і відкритого вогню, є нестача кисню в навколишньому просторі під час пожежі. Навіть при відсутності інших факторів вона здатна привести до тяжких наслідків для здоров'я і значно ускладнити евакуацію з будівлі. Тільки на самій початковій стадії розвитку вогнища загоряння концентрація цього життєво необхідного для людини газу знижується до 15-16%, в той час як для нормальної діяльності організму необхідно 17%.

Тому, працівники повинні знати і суворо дотримуватись встановленого у закладі дошкільної освіти протипожежного режиму:

- на території закладу не дозволяється розкладення вогнищ, спалювання сміття і влаштування відкритих кухонних печей;
- забороняється паління на території та у приміщеннях ЗДО;
- евакуаційні шляхи та виходи слід завжди утримувати вільними, нічим не захащеними. В міру накопичення горючих відходів, а також після закінчення роботи їх слід прибирати у спеціально відведені сміттєзбірники;
- забороняється використовувати горища, технічні поверхи й приміщення (у тому числі вентильційні камери, електрощитові) не за призначенням, розміщувати в них виробничі і складські дільниці, засмічувати та захащувати їх сторонніми предметами;
- забороняється складувати в приміщеннях товари побутової хімії, легкозаймисті та горючі речовини, вогнебезпечні матеріали (фарби, розчинники, лаки, балони з газом тощо);
- після закінчення робочого дня працівники повинні навести порядок на своєму робочому місці, зачинити вікна та вимкнути електроживлення приладів і обладнання, яким вони користувалися (настільні лампи, вентилятори, побутові кондиціонери, комп'ютери, радіоприймачі

тощо). Виняток становить електроустаткування, яке відповідно до технологічних вимог має працювати цілодобово;

- працівник, відповідальний за пожежну безпеку у приміщенні після закінчення роботи повинен оглянути його, переконатися у відсутності порушень, що можуть привести до пожежі, перевірити відключення електроприладів, обладнання, освітлення;
- усі системи протипожежного захисту мають бути справними і утримуватися в постійній готовності до виконання роботи. Несправності, які впливають на їх працездатність, повинні усуватися негайно, інші несправності усуваються в передбачені регламентом терміни, при цьому необхідно робити записи у відповідних журналах;
- знати, вміти застосовувати первинні засоби пожежогасіння: вогнегасники, пожежний інвентар (пожежні щити та стенди, пожежні відра, діжки з водою, ящики з піском тощо), пожежні знаряддя (ломи, багри, сокири тощо) та засоби зв'язку;
- знати та виконувати правила пожежної безпеки, проходити у встановленому порядку навчання та інструктажі з пожежної безпеки.

У разі виникнення пожежі дії працівників закладу мають бути спрямовані на створення безпеки людей, в першу чергу дітей, їх евакуацію та рятування.

Працівник закладу, який виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів, різке підвищення температури в приміщенні тощо), зобов'язаний:

- негайно повідомити про це за номером телефону - 101 до найближчого пожежно-рятувального підрозділу (при цьому слід чітко назвати місцезнаходження об'єкта, місце виникнення пожежі, а також свою посаду та прізвище);
- задіяти систему оповіщення людей про пожежу;
- розпочати самому і залучити інших осіб до евакуації людей (в першу чергу дітей) з будівлі до безпечного місця згідно з планом евакуації;
- сповістити про пожежу керівника закладу або особу, що його заміщує;

- організувати зустріч пожежно-рятувальних підрозділів, вжити заходів щодо гасіння пожежі наявними в закладі та установі засобами пожежогасіння.

Керівник закладу або особа, яка його заміщує, що прибув на місце пожежі, зобов'язаний:

- перевірити, чи повідомлено пожежно-рятувальний підрозділ про виникнення пожежі;
- здійснювати керівництво евакуацією людей та гасінням пожежі до прибуття пожежно-рятувальних підрозділів. У разі загрози для життя людей негайно організувати їх рятування, використовуючи для цього всі наявні сили і засоби;
- організувати перевірку наявності всіх евакуйованих з будівлі;
- призначити для зустрічі пожежно-рятувальних підрозділів особу, яка добре знає розміщення під'їзних шляхів та вододжерел;
- вилучити з небезпечної зони всіх працівників та інших осіб, не зайнятих евакуацією людей та ліквідацією пожежі;
- у разі потреби викликати до місця пожежі медичну та інші служби;
- припинити всі роботи, не пов'язані з заходами щодо ліквідації пожежі;
- організувати відключення мереж електро- і газопостачання, систем вентиляції та кондиціонування повітря і здійснення інших заходів, що сприяють запобіганню поширенню пожежі;
- організувати евакуацію матеріальних цінностей із небезпечної зони, визначити місця їх складування і забезпечити в разі потреби їх охорону;
- інформувати керівника пожежно-рятувального підрозділу про наявність людей у будівлі.

Під час проведення евакуації та гасіння пожежі необхідно:

- з урахуванням обстановки, що склалася, визначити найбезпечніші евакуаційні шляхи і виходи до безпечної зони у найкоротший строк;

- евакуацію людей слід починати з приміщення, у якому виникла пожежа, і суміжних з ним приміщень, яким загрожує небезпека поширення вогню і продуктів горіння. Дітей молодшого віку слід евакуювати в першу чергу;
- у зимовий час на розсуд осіб, які здійснюють евакуацію, діти старших вікових груп можуть заздалегідь одягтися або взяти теплий одяг із собою, а дітей молодшого віку слід виводити або виносити, загорнувши в ковдри або інші теплі речі;
- ретельно перевірити всі приміщення, щоб унеможливити перебування у небезпечній зоні дітей;
- виставляти пости безпеки на входах у будівлі, щоб унеможливити повернення дітей і працівників до будівлі, де виникла пожежа;
- у разі гасіння слід намагатися у першу чергу забезпечити сприятливі умови для безпечної евакуації людей;
- з метою запобігання поширенню вогню, диму утримуватися від відчинення вікон і дверей, а також від розбивання скла.

Залишаючи приміщення або будівлі, що постраждали від пожежі, потрібно зачинити за собою всі двері і вікна.

4. Основні вимоги виробничої санітарії та особистої гігієни.

Система побутової внутрішньої каналізації санітарно-побутових приміщень повинна підтримуватись у нормальному стані, щоб не допустити утворення осередків антисанітарії.

Під час користування санітарно-побутовими приладами не допускати їх закупорювання.

До організаційних заходів санітарії належать:

- дотримання вимог охорони праці жінок та осіб віком до 18 років;
- проведення попередніх та періодичних медичних оглядів;
- забезпечення працюючих у шкідливих умовах лікувально-профілактичним обслуговуванням.

Технічні засоби, які використовуються для виконання санітарних вимог передбачають:

- систематичне підтримання чистоти у приміщеннях і на робочих місцях;
- розробку та конструювання обладнання, що виключає виділення пилу, газів та пари, шкідливих речовин у приміщеннях;
- влаштування систем вентиляції та кондиціонування робочого місця із шкідливими умовами праці;
- забезпечення захисту працюючих від шуму, вібрації, різних видів випромінювання.

Працівник повинен дотримуватися вимог щодо особистої та виробничої гігієни, вести здоровий спосіб життя, мати належний зовнішній вигляд, що не суперечить системі морального виховання у закладі дошкільної освіти. Якщо робота працівника передбачає спецодяг, то він має бути чистим.

Згідно з Законом «Про охорону праці» працівникам видається безплатно за встановленими нормами спецодяг та інші засоби індивідуального захисту.

Кожен працівник повинен:

- мати особисту санітарну книжку, де лікар за наслідками медичного обстеження робить висновок про допуск до роботи;
- проходити медичні огляди, необхідні щеплення з метою профілактики розповсюдження у дитячому закладі інфекційних захворювань;
- дотримуватися встановленого режиму праці та відпочинку;
- підтримувати (чи має право вимагати від відповідних структур) чистоту та порядок, додержання основних вимог та норм щодо санітарії та гігієни (освітлення, температурний режим, наявність миючих та дезінфікуючих засобів тощо).

З метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) необхідно дотримуватися протиепідеміологічних вимог і рекомендацій Міністерства охорони здоров'я.

У разі проявів симптомів гострої респіраторної вірусної інфекції, потрібно залишити заклад освіти та звернутися до сімейного лікаря чи закладу охорони здоров'я.

5. Порядок розслідування та оформлення документації, щодо нещасних випадків та професійних захворювань.

Розслідуванню підлягають нещасні випадки, які трапилися зі здобувачами освіти чи працівниками і призвели до погіршення стану здоров'я (втрати працездатності) не менш ніж на один день згідно з медичним висновком, а саме: раптові погіршення здоров'я, травми, у тому числі травми через завдання тілесних пошкоджень, нанесених іншою особою, отруєння, теплові удари, опіки, обмороження, утоплення, ураження електричним струмом, блискавкою, ушкодження, отримані внаслідок аварій, пожеж, стихійного лиха (землетруси, зсуви, повені, урагани та інші надзвичайні події), контакту з тваринами тощо.

Розслідуванню підлягають нещасні випадки, що сталися при виконанні трудових обов'язків у робочий час.

Про кожен нещасний випадок, який стався з працівником, потерпілий або свідок нещасного випадку негайно оповіщає адміністрацію закладу. Терміново організовується перша допомога потерпілому, у разі необхідності – його доставка до закладу охорони здоров'я.

До прибуття комісії з розслідування зберегти обстановку на місці в тому стані, в якому вона була на момент події (якщо це не загрожує життю і здоров'ю оточуючих і не призведе до більш тяжких наслідків). Далі повідомити рідних потерпілого і зробити запит висновку з лікувального закладу про характер і тяжкість ушкодження потерпілого.

Про нещасний випадок, що трапився поза територією міста, керівник заходу, що проводиться, негайно повідомляє орган управління освітою за місцем події.

Наказом керівника закладу призначається комісія з розслідування нещасного випадку, яка зобов'язана:

- протягом трьох днів провести розслідування нещасного випадку, з'ясувати обставини і причини, розробити заходи щодо усунення причин нещасного випадку, визначити відповідальних за це осіб;
- виявити та опитати свідків та осіб, які допустили порушення нормативних актів, отримати пояснення у потерпілого;
- скласти акт про нещасний випадок у п'яти примірниках і направити на затвердження начальнику управління освіти.

Спеціальному розслідуванню підлягають нещасні випадки:

- групові (одночасно з двома і більше потерпілими);
- із смертельним наслідком.

Комісія після розслідування складає акт форми Н-Н у п'яти примірниках. До акту додається пояснення свідків, потерпілого і пояснення вчителя (вихователя), у якого стався цей випадок.

6. Перша допомога потерпілим

Дії працівників у разі виникнення нещасного випадку. Надання першої медичної допомоги треба починати з оцінки загального стану потерпілого і на підставі цього скласти думку про характер пошкодження.

У разі різкого порушення або відсутності дихання, зупинки серця негайно приступити до проведення штучного дихання та зовнішнього масажу серця, негайно викликати та телефоном 103 швидку медичну допомогу.

Штучне дихання

Перед початком штучного дихання необхідно швидко усунути причини, які перешкоджають диханню.

Потерпілому потрібно розстібнути комір, пояс та інші частини одягу. Звільнити від забруднення ротovu порожнину від слизу, бруду. Найбільш простим і ефективним засобом штучного дихання є спосіб «рот у рот» та «рот у ніс». Штучне дихання треба продовжувати до відновлення самостійного дихання або до прибуття медичного працівника.

Зовнішній масаж серця

Метою масажу серця є підтримування кровообігу у життєво важливих органах. У разі відсутності серцевої діяльності до її відновлення потерпілий знаходиться у положенні на спині. Той, хто надає допомогу, робить енергійні ритмічні натиски на грудину потерпілого 50-60 разів на хвилину, причому після 3-4 натисків роблять перерву на 2 секунди на час вдиху та на початок видиху.

Масаж переривати для повторення штучного дихання до трьох глибоких вдихів, після чого повторюють масаж протягом 15-20 хвилин.

Перші ознаки того, що потерпілий приходить до тями: зіниці звужуються, з'являється самостійне дихання, зменшується синюшність шкіри і з'являється пульс. Констатувати смерть має право тільки лікар, тому до приїзду швидкої не припиняти надавати першу невідкладну допомогу.

Перша допомога при ураженні електричним струмом

Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом передусім має бути спрямоване на припинення дії його на людину способом вимикання рубильника або вимикача, відкидання від потерпілого струмоведучого дроту діелектричним предметом або вивільнення потерпілого від джерела струму. Треба пам'ятати, що не можна торкатися ні до дроту ні до самого потерпілого голими руками без гумових рукавиць; той, хто надає допомогу, повинен обгорнути свої руки якоюсь частиною одягу, сухою ганчіркою, якщо є змога, надіти гумові калоші, гумові чоботи або стати на суху дошку. Віддаляючи потерпілого від джерела струму, слід брати його за ті частини одягу, що не прилягають до тіла.

За наявності дихання, навіть якщо потерпілий знепритомнів, його слід зручно покласти, розстебнути стискуючий одяг, забезпечити доступ свіжого повітря.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати необхідно негайно, після чого викликати швидку

медичну допомогу (103). При цьому слід пам'ятати, що смерть від дії електричного струму є часто уявною, тому штучне дихання та закритий масаж серця треба проводити наполегливо, іноді впродовж 2-3 годин безперервно.

Дії при пораненні:

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому на рану і зав'язати її бинтом;

Якщо індивідуального пакету немає, то для перев'язки необхідно використати чисту (якщо можливо, свіжовипрасовану) носову хустинку, чисту полотняну ганчірку тощо. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти хустинку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

Перша допомога при кровотечах

Найбільш надійний спосіб тимчасової зупинки кровотечі - накладання джгута. У разі відсутності спеціального джгута можна використовувати підручні матеріали: ремінь, мотузку, рушник та інше. Джгут накладають вище місця кровотечі, зробивши 2-3 оберти навколо кінцівки. Джгут накладають на термін не більше 2 годин літом і не більш як 1 година взимку. Під джгут треба підкласти записку, де вказати час накладання джгута. На рану накласти стерильну пов'язку. При підозрі на внутрішню кровотечу на ділянку ймовірної кровотечі потрібно накласти льоду якомога швидше транспортувати потерпілого до лікарні.

Перша допомога при переломах

Необхідно накласти шину, а у разі її відсутності використовувати дошки, фанеру, палиці та інше, що забезпечити нерухомість уламків кісток у місці перелому, при відкритому переломі з кровотечею спочатку належить зупинити кровотечу, перев'язати рану і тільки потім приступити до накладання шини. Після цього треба організувати доставку потерпілого до лікарні.

Перша допомога у разі вивихів

Надаючи першу допомогу, *не слід* робити спробу вправити вивих (це може зробити тільки фахівець). Треба накласти пов'язку, яка забезпечувала б нерухомість пошкодженого суглоба, і направити потерпілого до лікарні.

Перша допомога при термічних опіках

На обпечену поверхню шкіри накласти стерильну пов'язку. За наявності опікового шоку потерпілому слід створити спокій, зігріти його. Бажано дати багато пити у вигляді содово-сольового розчину (1 чайна ложка солі на 1/2 ч. ложки соди розчинити у 1 л води).

Перша допомога при обморожуванні

При обморожуванні частини тіла надання першої допомоги полягає у розтиранні відмороженої ділянки, яке потрібно виконувати в теплому приміщенні за допомогою вапна або м'якої тканини, змоченої спиртом.

Якщо на ураженій ділянці з'явилось почервоніння, а тим більше виникли пухирці і з'явилось омертвіння ткани, розтирання і підігрівання робити забороняється. У таких випадках на відморожену ділянку тіла накладають суху стерильну пов'язку, дають потерпілому гарячий чай, зігрівають його і направляють до лікарні.

Перша допомога при розтягненні і розриві зв'язок

При розривах зв'язок застосовують тугу пов'язку й охолодження пошкодженого місця.

Перша допомога у разі непритомності

Забезпечити доступ свіжого повітря, розстібнути одяг, дати понюхати нашатирний спирт. Якщо потерпілий не дихає, починати робити штучне дихання.

В.о. Директора
Леб'язького ЗДО (Я/С) «СОНЕЧКО»

Анастасія ГАРКУШЕНКО

З інструкцією ознайомлені:

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)